

Felagið "Bót til Bata" skipar fyri tiltaki:

Onkran at tosa við

Hvørjar hugsanir gera kvinnur sær, sum fáa staðfest krabbamein í bróstinum, og hvar skulu tær venda sær fyri at fáa ráð og leiðbeining? Hetta eru spurningar sum Føroya Felag móti Krabbameini og "Bót til Bata" nú gera eitt framtak fyri

Tær eru til reiðar í "Bót og Bata" at hjálpa kvinnum, sum hava fingið staðfest krabbamein í bróstinum. Vinstrumegin siggja: Ebba Müller og Gunnleig Joensen. Aftast Joan Zickson, sjúkrasystir og ráðgevi í Føroya felag móti Krabbameini

- Hóast starvsfólk eru um sjúklingar, sum fáa álvarsliga sjúku hava lært, at veita hjálp og leiðbeining, so duga tey kortini ongantíð til fulnar at skilja, hvussu tað kennist. Tað duga tey best at siga frá, sum hava havt sjúkuna, sigur Joan Zickson, sjúkrasystir og ráðgevi í Krabbameinsfelagnum.

Umleið 12 tilburðir av bróstkrabba eru árliga í Føroyum. Tá kvinnur fáa slíka sjúku, seta tær sær hópín av spurningum, sum tær hava brúk fyri at fáa svaraðir.

Føroya felag móti Krabbameini, hevur eisini deild, sum kallast "Bót til Bata". Limirnir eru kvinnur, sum hava fingið bróstskurðviðgerð fyri krabbamein.

Bjórðar kvinnum inn á gólvíð

Til tess at gera vart við felagið "Bót til Bata", skipar Krabbameinsfelagið fyri tiltaki mánaðskurð 27. mars kl. 19.30 í felagshúsinum í J. Patursonargøtu 24 í Havn, har allar kvinnur við hesi sjúku eru vælkomnar.

Í "Bót til Bata" er ein hjálparbólkur. Hetta eru kvinnur, sum hava havt bróstkrabba. Tær eru tókar at tosa við sjúklingar, og vilja fegnast hjálpa og stuðla teimum, sum hava spurningar at seta, ella bert hava hug at tosa við onkran um sjúkuna og viðgerð í hesum sambandi.

Ebba Müller í Kvívík og

Gunnleig Joensen í Havn, eru millum kvinnurnar, sum arbeiða í felagnum.

Tær báðar vita av royndum, hvussu umráðandi tað er at hava onkran at tosa við, í sambandi við sjúkuna. Tær báðar siga, at tað er umráðandi at tosa við onkran um hesar trupulleikar, og eisini hevur tað týðning, at kvinnurnar ikki avbyrgja seg frá umheiminum, tá tær gerast sjúkar.

68 ára gamla Ebba Müller, var 56 ára gomul, tá hon fekk staðfest krabbamein í bróstinum. Hon fekk skurðviðgerð í 1983, og sigur um sínar royndir fyrstu tíðina:

- Tá var tað ikki vanligt at tosa um júst hesa sjúku, men tað hevði verið lættari hjá mær, um alt ikki var so dult, sigur Ebba Müller.

Hóast starvsfólkini á Landssjúkrahúsinum vóru fyrirkomandi, og eisini tey á Hvíldarheiminum aftaná, so fekk Ebba Müller einki at vita, hvørja viðgerð hon skuldi hava eftir at bróstið varð tikið.

Sum at fáa deyðadóm

- Bert tveir dagar eftir at eg var komin heim, fekk eg boðini at fara til Danmarkar á Finsen, har eg skuldi fáa viðgerð í tveir vikur, sigur Ebba Müller.

- Satt at siga, so hugsaði eg als ikki so nógv um hetta, hóast bert tað, at tú skuldi á Finsen nærur var sum at fáa deyðadóm tá í tíðini.

- Tá eg kom heimaftur, hevði eg kortini lyndi til at avbyrgja meg frá umheiminum. Eitt nú fór eg ikki út, ella til handils og tilfíkt.

- Tað torførasta var, at fólk lótu sum einki, og at eingin tordi at spyrja, ella at tosa við meg um sjúkuna.

Ráðini, sum Ebba Müller vil geva kvinnum við somu sjúku er: fyri tað fyrsta ikki at avbyrgja seg, og fyri tað næsta at tosa um sjúkuna.

Hon hevur livað væl síðani bróstið varð tikið, og hugsar ikki so nógv um tað longur. Kortini, um hon kennir sær okkurt, so fer hon altíð til læknar, fyri at tryggja sær, at alt er í lagi.

Ebba Müller veit um kvinnur, ið dylja sum mansmóð, at tær hava havt krabbamein í bróstinum.

- Tað er einki at dylja. Í dag er tað eins náttúrligt at tosa um krabbamein eins og vit tosa um aðrar sjúkur, sigur Ebba Müller.

Tað heldur 64 ára gamla Gunnleig Joensen eisini er best. Hon fekk staðfest krabbamein í 1986. Tá var hon 55 ára gomul, og skuldi júst flyta til Føroyar, eftir at hava búið í Danmark í 33 ár.

- Tá eg merkti knikilin í bróstinum, lat eg sum einki í byrjanini. Tað kom av, at eg var bangin fyri, at eg ikki fór at sleppa heimaftur til Føroya, sigur Gunnleig Joensen.

Græt og flenti - alt í øinum

Hon kendi eina konu á arbeiðsplássinum, sum hevði havt sjúkuna. Tær arbeiddu í einum barnagarði. Tá ein tíð var frálíðin, og knikilin ikki hvarv, spurdi hon hana, og Gunnleig Joensen fór beinanvegin til læknar.

Gunnleig Joensen heldur, at torførasta tíðin var frá tí hon fekk boð um at hon skuldi á sjúkrahúsið og til hon varð innlögð.

Hon tosaði nógv, græt og skemtaði alt í øinum. Sjálf kendi hon tað so óveruligt. Hon heldur eisini, at tað var skelkandi at bróstið varð tikið, men heldur, at har hevði læknir eisini stóran part av skyldini.

- Í fyrsta umfari var knikilin tikið, og eg varð sett inn í eitt stórt rúm at bíða eftir lækninum, sum skuldi geva mær boðini, hvat feilt var.

- Hann kom at enda inn, og seði ógvuliga kenslukaldr bart út, at har var einki at gera. Eg hevði krabbamein og skuldi leggjast undir skurð beinanvegin, sigur Gunnleig Joensen.

Ebba Müller sigur, at hon ongantíð fekk beinleiðis at vita, at læknarnir høvdu tikið bróstið, men at hon sjálvandi visti tað innast inni. Tá læknin gekk stovugongd kom hann til hennara og spurdi, um hon visti tað?

Umstøðurnar góðar í dag

Gunnleig Joensen og Ebba Müller eru báðar samdar um, at í dag er viðgerðin og viðferðin av bróstkrabbasjúklingum heilt óðrvisi og tryggari en áður.

Gunnleig Joensen hevur gott samband við starvsfólk á Landssjúkrahúsinum, og kennir seg væl í

tryggu umstøðunum har. Hon veit, at hon altíð kann fara út at tosa við læknar, um brúk er fyri tí.

Tær hittast eisini í felagnum "Bót til Bata" og halda, at tað hevur stóran týðning at tosa mál og viðurskipti, sum eru felags fyri tær kvinnur sum hava ella hava hesa sjúku.

Dagny

Ferðslunevnd er nú skipað fyri Sunda kommunu

Kommunurnar í Eystur-oyinni skulu hava betri samstarv sínámillum, og í hesum sambandi hevur sýslumaðurin í Eystur-oyinni lagt fram eina ætlan um at skipa ferðslunevndir.

Ein sovørðin ferðslunevnd er nú skipað fyri Sunda kommunu, og í henni sita: Schandorff Vang, formaður, Magnus við Strey, næstformaður og Óli í Búrstovu Larsen, nevndarlimur.

Schandorff er valdur fyri politistøðina og Magnus og Óli fyri kommununa. Skrivarin hjá nevndini er Jóan Petur Petersen, skrivari í bygðaráðnum.

Endamálið við hesum ferðslunevndunum er, at tær skulu virka sum mill-

um- og sambindingarlið millum borgarar og myndugleikar.

Allir borgarar kunnu venda sær til nevndina við uppskotum og øðrum, ið hava við ferðsluspurningar at gera, og hevur nevndin skyldu at viðgera øll innkomn mál, fyri síðani at gera tilmæli til bygðaráðið og annars fylgja málinum upp.

Í tíðindaskrivi sigur formaðurin í ferðslunevndini fyri Sunda kommunu, at áheitanir og fyrispurningar til ferðslunevndina – og tað skal alt vera skrivligt – kunnu sendast Sunda Bygðaráð við viðmerkingini »Ferðslunevndin«.

h.j.

VALUTAKURSIR

		22.03.95	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	564,60	581,75
Bretland	Pund	893,87	919,92
Týskland	Markur	399,29	397,32
Svøríki	Króna	77,72	78,96
Noreg	Króna	89,71	89,71
Frakland	Frankur	112,94	112,82
Belgia	Frankur	19,359	19,287
Sveits	Frankur	480,51	468,59
Holland	Gyllin	356,19	354,23
Italia	Liri	0,3311	0,3468
Finnland	Markur	128,32	128,25
Ísland	Króna	8,70	8,83
Eysturriki	Skillingur	56,927	56,448
Spania	Pesetas	4,348	4,523
Portugal	Escudos	3,796	3,826
Kanada	Dollari	402,14	418,46
Japan	Yen	6,3445	6,0104
Írland	Pund	894,61	917,30
Grikkaland	Drakmur	2,441	2,495
	XEU	728,56	738,59

Kelda: Føroya Sparikassi

Amnesty International

Upplatingartíðirnar hjá Amnesty International, Føroya Deild eru broyttar soleiðis:

Mánadag kl. 16–18.

Fríggjadag kl. 10–18.

Tlf. 15816.